Kevät 2016

PK-toimialabarometri

Matkailu

www.temtoimialapalvelu.fi

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raportteina. Tämän lisäksi Työ- ja Elinkeinoministeriön toimialapalveluiden toimeksiannosta tulokset julkistetaan toimialaryhmittäisinä raportteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Toimialaraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen toimialan yritysten ja koko maan välillä. Tämän lisäksi tuloksia verrataan myös teollisuus- ja palvelualan yrityksiin kokonaisuudessaan.

Syksyn 2015 Pk-yritysbarometri perustuu 6004 pk-yrityksen edustajan vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, kasvua ja uusiutumista, kansainvälistymistä sekä kehittämistarpeita ja –esteitä. Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty digitaalisuutta liiketoiminnassa ja kotouttamista.

Tiivistelmä

Suhdannenäkymät

Suomen pk-yritysten odotukset lähiajan suhdannenäkymistä ovat jatkuneet positiivisina syksystä 2015. Koko maan pk-yrityksistä 32 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 16 % huononevan. Saldoluku on nyt +15 kun se edellisellä mittauskierroksella oli +9. Matkailualalla suhdannenäkymät ovat saldoluvun perusteella selvästi positiiviset ja myös selvästi paremmat kuin syksyllä 2015 (saldoluku +4 => +18).

Matkailualan pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän suhteen ovat saldoluvun perusteella positiivisemmat kuin syksyllä 2015. 20 % alan pk-yritysten edustajista arvioi henkilökunnan määrän olevan vuoden kuluttua tämän hetkistä suurempi ja 12 % arvioi henkilökunnan määrän olevan pienempi, saldoluvuksi muodostuu +8 (syksyllä 2015 0). Myös koko maassa näkymät ovat kohentuneet syksystä 2015 saldoluvun ollessa nyt +9.

Kasvuhakuisuus ja uusiutuminen

Koko maan pk-yrityksissä on eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä (36 %), asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksistä on hieman vähemmän (34 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoi 3 % pk-yrityksistä. Matkailualaa edustavissa pk-yrityksissä on voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä saman verran kuin koko maassa ja mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä hieman enemmän. Myös asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on alalla hieman koko maata enemmän. Matkailualan pk-yritysten vastaajista kaksi prosenttia arvioi yrityksensä toiminnan loppuvan seuraavan vuoden aikana, kun viime syksynä näin arvioi neljä prosenttia. Investoinnit ja henkilöstön koulutus ovat koko maan pk-yrityksissä eniten käytettyjä uusiutumiseen liittyviä toimia. Edellisten lisäksi matkailualalla on palkattu uutta henkilöstöä sekä lanseerattu uusia tuotteita ja palveluja.

Työllistämisen esteet ja sopeuttaminen

Työn sivukulut ja kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus ovat pk-yritysten merkittävimmät työllistämisen esteet. Koko maan pk-yrityksistä noin joka neljäs on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja joka kymmenes suunnittelee sopeuttamista nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Matkailualalla sopeuttamistoimia on tehnyt joka kolmas suunnittelee joka kymmenes. Työaikajärjestelyt ja lomautukset ovat koko maassa yleisimmät toteutetut tai harkinnassa olevat sopeutustoimet. Matkailualalla on toteutettu tai harkitaan myös liiketoiminnan karsimista sekä laajentamista uusiin tuotteisiin/palveluihin.

Kansainvälistyminen ja digitaalisuus liiketoiminnassa

Joka viidennellä koko maan pk-yrityksistä on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla ja suoraa vientiä on näistä kolmella viidestä. Matkailualojen pk-yrityksissä vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla on vajaalla viidesosalla ja näistä suoraa vientiä on noin joka kolmannella. Pk-yritykset hyödyntävät tai käyttävät digitaalisista työkaluista ja palveluista eniten yrityksen omia kotisivuja ja sosiaalista mediaa. Matkailualalla sosiaalista mediaa hyödynnetään keskimääräistä enemmän.

Sisällys

ESIPUHE 2
TIIVISTELMÄ 3
SISÄLLYS 4
1. JOHDANTO 5
1.1 Barometri 5
1.2 Aineisto 6
2. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS 7
3. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT 8
4. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS JA UUSIUTUMINEN 11
5. PK-YRITYSTEN KANSAINVÄLISTYMINEN 13
6. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET 15
7. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMET 16
8. DIGITAALISUUS LIIKETOIMINNASSA 17
9. KOTOUTTAMINEN 19
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT 21

Pk-yritysbarometri, kevät 2016 Toimialaraportti, Matkailu

1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raportteina.

1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissä on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu muun muassa yrityksen kasvuun, kansainvälistymiseen ja rahoitukseen liittyvistä tekijöistä.

Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2010, Taloustutkimuksen väliaikaista markkinointirekisteriä sekä Suomen Yrittäjien jäsenrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, kokoluokka ja sijainti.

Vastaajajoukon muodostaa 6004 kohderyhmän vaatimukset täyttävää pk-yrityksen edustajaa. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty internetkyselyä. Vastaajat kutsuttiin kyselyyn sähköpostitse tai puhelimitse joulukuun 2015 ja tammikuun 2016 välisenä aikana. Seuraavalla sivulla on esitetty taustatietoja alan vastaajista. Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimus Oy:ssä tutkimusjohtaja Pasi Huovinen ja tutkimuspäällikkö Jyrki Kärpänoja. Suomen Yrittäjissä tutkimusprojektista on vastannut ekonomisti Petri Malinen, Finnvera Oyj:ssä viestintäjohtaja Tarja Svartström sekä työ- ja elinkeinoministeriössä kehittämispäällikkö Esa Tikkanen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti Suomen Yrittäjien mukaista aluejakoa. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla maakuntajaosta on poikettu (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa).
2) Lisäksi tutkimusaineistosta tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle. Lisäksi uusina alueina vuonna 2011 mukaan tulivat Espoo ja Vantaa.
3) Pohjanmaan raportissa luvut ovat vuoden 2006 syksyyn asti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon yhteisiä lukuja.
4) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite saldoluku. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta. Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39,4 %, huononee 8,6 % saldoluku = + 30,8 % ~31 % HUOM. kaikissa laskelmissa käytetään tarkkoja, pyöristämättömiä lukuja, vaikka raportissa luvut esitetään kokonaisina ilman desimaaleja.

1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat vastanneista matkailualaa edustavista yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

Taulukko 1. Taustatietoja toimialalta vastanneista yrityksistä

		n=	%
Toimialaryhmä	Matkailu	268	100
Toimiala	Hotellit ja vastaavat majoitusliikkeet	16	6
	Muu majoitus	23	9
	Muu majoitustoiminta	6	2
	Ravintolat ja vastaava ravitsemistoiminta	94	35
	Ateriapalvelut ja muut ravitsemispalvelut	22	8
	Baarit ja kahvilat	14	5
	Muu matkatoimisto, matkanjärjestäjä	7	3
	Varauspalvelut, matkaoppaat yms.	33	12
	Urheilulaitosten toiminta	9	3
	Huvi- ja virkistystoiminta	11	4
	Muu urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	33	12
Liikevaihto vuonna 2015	alle 0,2 miljoonaa euroa	118	44
	0,2-0,49 miljoonaa euroa	62	23
	0,5 - 0,99 miljoonaa euroa	41	15
	1,0-1,49 miljoonaa euroa	16	6
	1,5-1,99 miljoonaa euroa	7	3
	2,0-4,99 miljoonaa euroa	23	5
	5 miljoonaa euroa tai yli	10	4
Yrityksen perustamisvuosi	Ennen 1990	39	15
	1990-1999	55	21
	2000-2009	71	26
	2010-	103	38
Markkinat, joilla toimii pääasiallisesti	Paikallisilla tai alueellisilla	192	72
	Valtakunnallisilla Suomessa	55	21
	Kansainvälisillä	20	7

2. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

Pk-yritysbarometrin kaikista vastaajista 18 % arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua ja 10 % arvioi henkilökunnan määrän pienentyvän. Saldoluvuksi muodostuu +9 (syksyllä 2015 +4). Teollisuuden ja palvelutoimialan suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta ovat saldoluvun perusteella samankaltaiset kuin koko maan pk-yrityksissä.

Matkailualalla suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta ovat saldoluvun perusteella lähes koko maan pk-yritysten näkymiä vastaavat ja hieman heikommat kuin teollisuudessa ja palvelualoilla. 20 % toimialan vastaajista arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua ja henkilökunnan määrän pienenemistä ennakoi 12 %. Saldoluvuksi muodostuu +8. Näkymät toimialalla ovat saldoluvun perusteella positiivisemmat kuin vuoden 2015 syksyllä, jolloin saldoluku oli 0.

Kuva 1. Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua, %

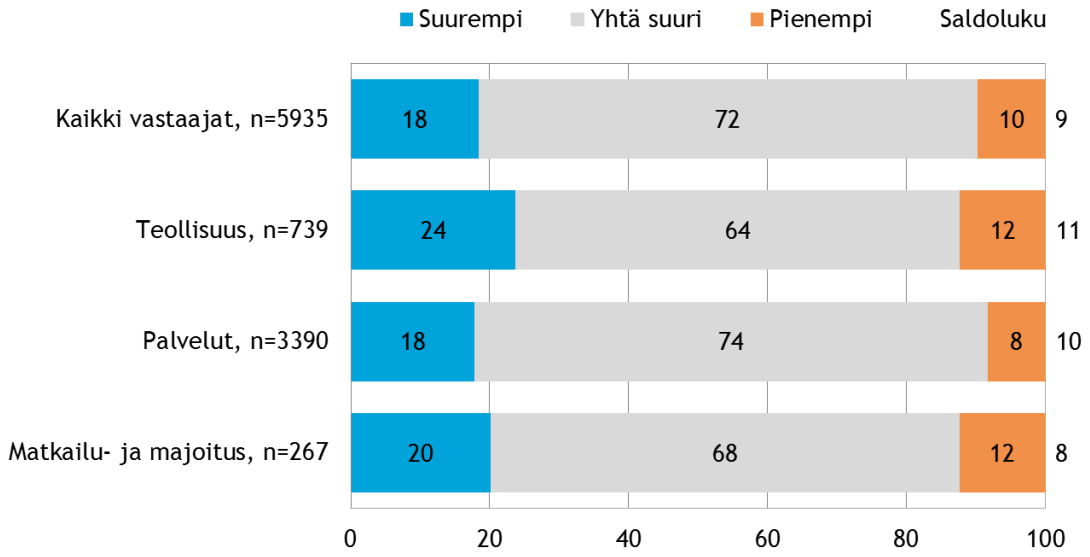

3. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

Pk-yritysten yleisiä suhdannenäkymiä kuvaavan saldoluvun kehitys on jatkunut positiivisena syksystä 2015. Noin puolet (52 %) koko maan pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan lähimmän vuoden aikana. Koko maan pk-yrityksistä 32 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 16 % huononevan, saldoluku on nyt +15, kun se syksyllä 2015 oli +9. Teollisuudessa ja palvelualoilla suhdannenäkymät ovat saldoluvun perustella vastaavalla tasolla kuin koko maan pk-yrityksissä.

Matkailualan pk-yritysten vastaajat arvioivat lähiajan yleiset suhdannenäkymät aavistuksen paremmiksi kuin koko maassa ja teollisuudessa sekä palvelutoimialalla. Toimialalla suhdannenäkymät ovat selvästi viime syksyä positiivisemmat saldoluvun ollessa nyt +18, kun se syksyllä 2015 oli +4.

Kuva 2. Yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana, saldoluku %

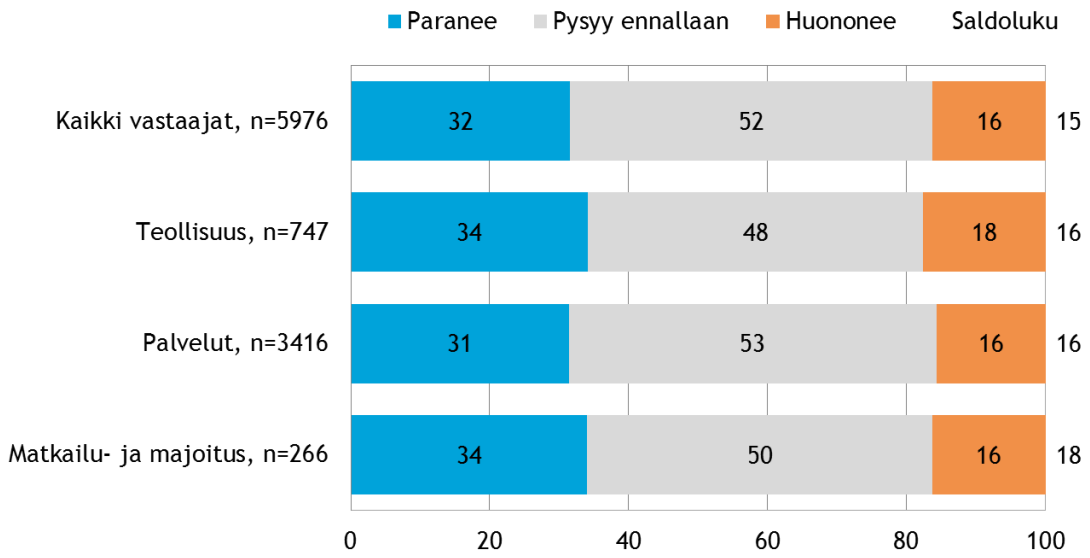

Taulukko 2. Pk-yritysten odotukset tutkimuksen eri osa-alueiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua, %

	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Liikevaihto				
Koko maa	44	39	16	28
Teollisuus	51	34	14	36
Palvelut	45	39	16	29
Matkailu	50	35	15	35
Investointien arvo				
Koko maa	18	56	26	-7
Teollisuus	20	50	30	-10
Palvelut	19	58	23	-5
Matkailu	20	56	24	-4
Viennin arvo				
Koko maa	15	70	15	0
Teollisuus	35	52	13	22
Palvelut	16	72	12	3
Matkailu	14	72	14	-1
Tuonnin arvo				
Koko maa	13	73	14	-1
Teollisuus	21	65	14	7
Palvelut	7	80	13	-5
Matkailu	6	82	13	-7
Palkkakustannukset henkilöä kohden				
Koko maa	34	58	8	25
Teollisuus	33	58	9	25
Palvelut	34	58	8	26
Matkailu	42	52	6	35
Materiaalien hinnat				
Koko maa	37	57	6	32
Teollisuus	36	57	8	28
Palvelut	35	60	5	30
Matkailu	52	46	2	50
Lopputuotteiden tai palveluiden hinnat				
Koko maa	32	60	7	25
Teollisuus	32	55	13	19
Palvelut	32	62	6	26
Matkailu	44	56	1	43

Kannattavuus				
Koko maa	32	46	21	11
Teollisuus	35	42	23	13
Palvelut	33	47	20	13
Matkailu	34	47	19	15
Vakavaraisuus				
Koko maa	31	55	13	18
Teollisuus	33	54	13	20
Palvelut	31	56	13	19
Matkailu	32	52	16	16
Innovaatiot, tuotannon tai tuotteiden kehitys				
Koko maa	31	58	11	21
Teollisuus	35	57	8	26
Palvelut	34	57	9	25
Matkailu	37	58	5	32
Tilausten määrä				
Koko maa	40	43	17	23
Teollisuus	46	38	16	30
Palvelut	40	44	16	24
Matkailu	45	42	13	32
Kapasiteetin käyttöaste				
Koko maa	39	46	15	25
Teollisuus	39	46	15	25
Palvelut	-	-	-	-
Matkailu	-	-	-	-

Eri osatekijöiden suhdanteita arvioitaessa materiaalien hintojen nousuun uskotaan koko maassa saldoluvun (+32) perusteella yleisimmin. Myös palkkakustannusten, lopputuotteiden tai palvelujen hintojen nousuun sekä liikevaihdon kasvuun uskovia on selvästi enemmän kuin niiden laskuun uskovia. Investointien arvon uskotaan vielä laskevan ensi vuonna (saldoluku -7), mutta kuitenkin hieman maltillisemmin kuin viime syksynä (saldoluku-13).

Matkailualalla uskotaan vahvimmin materiaalien hintojen nousuun (saldoluku +50) sekä lopputuotteiden ja palvelujen hintojen nousuun (+43). Liikevaihdon kasvuun (saldoluku +35) sekä palkkakustannusten nousuun (saldoluku + 35) uskovia on toimialalla seuraavaksi eniten. Odotukset eri osatekijöiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua ovat toimialalla pääosin positiivisemmat kuin vuosi sitten.

4. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS JA UUSIUTUMINEN

Koko maan pk-yrityksissä on eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä (36 %). Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksistä on hieman vähemmän, (34 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoi 3 % pk-yrityksistä, mikä on yhden prosenttiyksikön verran vähemmän kuin viime syksynä.

Matkailualaa edustavissa pk-yrityksissä on voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä saman verran kuin koko maassa ja palvelualoilla ja hieman enemmän kuin teollisuusyrityksissä. Mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä on alalla lähes vastaava määrä kuin teollisuudessa ja hieman enemmän kuin koko maassa ja palvelualalla. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on alalla sen sijaan muita ryhmiä hieman enemmän. Matkailualan pk-yritysten vastaajista kaksi prosenttia arvioi yrityksensä toiminnan loppuvan seuraavan vuoden aikana, kun viime syksynä näin arvioi neljä prosenttia.

Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten yhteenlaskettu määrä ovat koko maassa hieman suurempi kuin syksyllä 2015; matkailualalla kasvu on suurempi.

Kuva 3. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

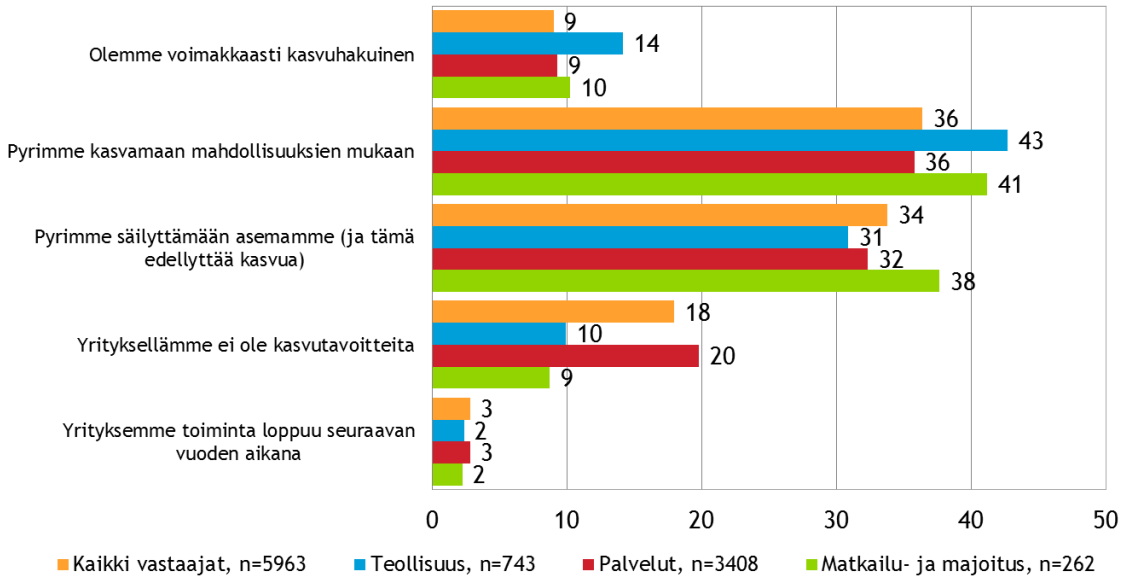

Investoinnit ja henkilöstön koulutus ovat koko maassa pk-yritysten eniten toteuttamia uusiutumiseen liittyviä toimia. Matkailualan pk-yrityksissä on palkattu uutta henkilöstöä keskimääräistä enemmän ja koulutettu henkilöstöä vähemmän. Alalla on myös panostettu uusien tuotteiden ja palvelujen lanseeraamiseen.

Kuva 4. Pk-yritysten tekemät uusiutumistoimet viimeisten 12 kk:n aikana, % */

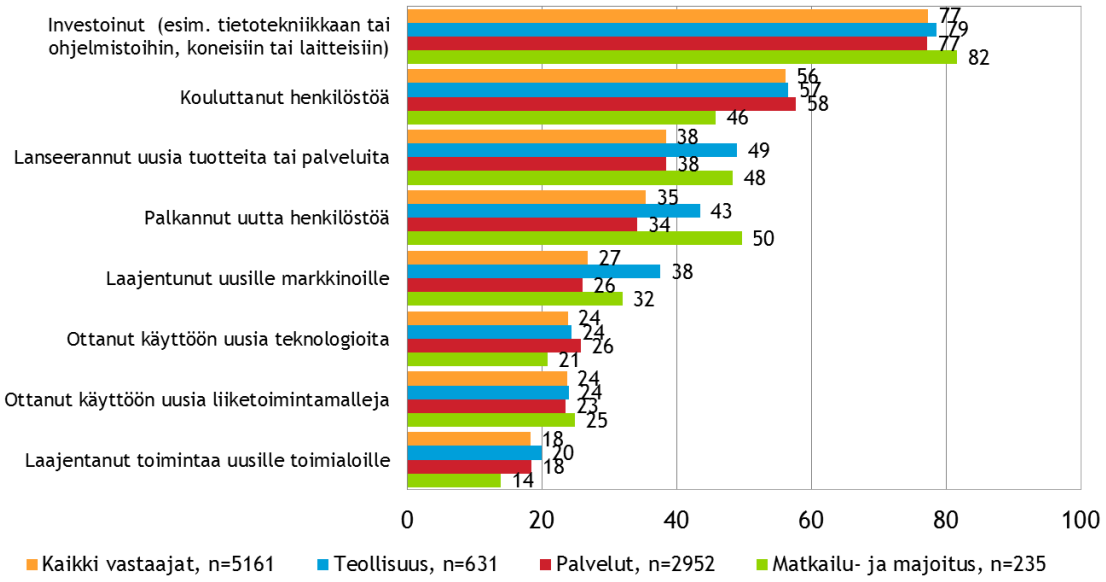

*/ Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

5. PK-YRITYSTEN KANSAINVÄLISTYMINEN

Koko maan pk-yrityksistä noin joka kuudennella, teollisuuden pk-yrityksistä kahdella viidestä ja matkailu- sekä palvelualan pk-yrityksistä noin joka kymmenennellä on suoraa tuontitoimintaa.

Taulukko 3. Tuontiyritysten osuus, % pk-yrityksistä

	Teollisuus	Palvelut	Matkailu	Koko maa
Suoraa tuontitoimintaa	44	9	10	17

Joka viidennellä koko maan pk-yrityksistä on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla. Koko maan pk-yrityksissä suoraa vientiä on näistä kolmella viidestä. Matkailualojen pk-yrityksissä vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla on vajaalla viidesosalla ja näistä suoraa vientiä on noin joka kolmannella. Teollisuudessa em. osuudet ovat suuremmat kuin koko maassa ja vertailutoimialoilla keskimäärin.

Kuva 5. Pk-yritysten toiminta ulkomailla, % yrityksistä */

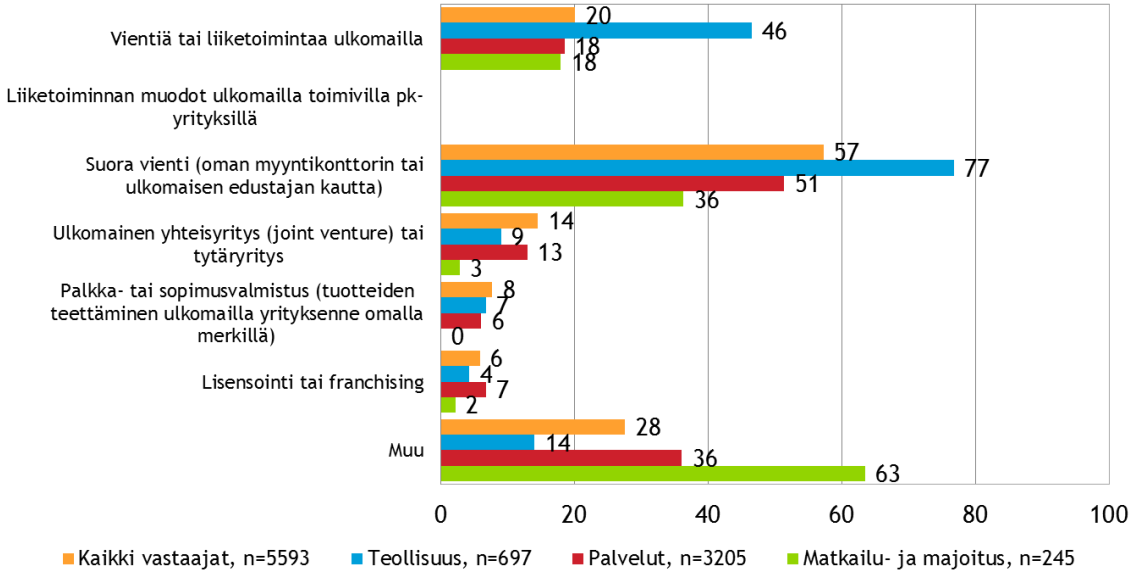

*/ Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

Noin puolella koko maan suoraa vientitoimintaa harjoittavista pk-yrityksistä viennin osuus kokonaisliikevaihdosta on alle 9 %. Matkailualaa edustavista pk-yrityksistä yli puolella viennin osuus kokonaisliikevaihdosta on yli 50 %.

Kuva 6. Viennin osuus suoraa vientitoimintaa harjoittavien yritysten kokonaisliikevaihdosta vuonna 2015, % yrityksistä

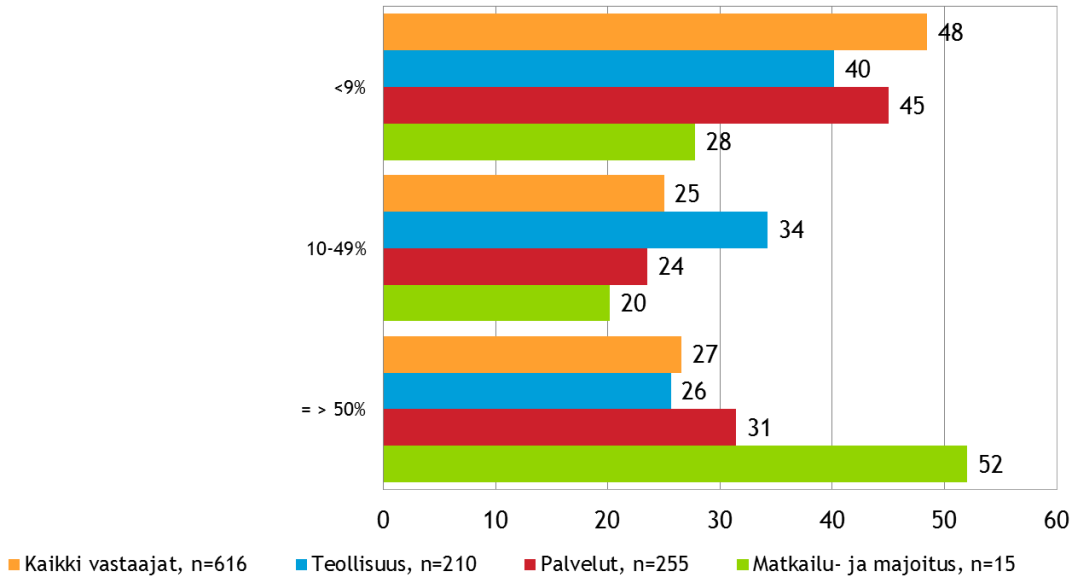

EU-maat on Suomen pk-yritysten selvästi yleisin markkina-alue ulkomailla. Matkailualalla Venäjällä on selvästi suurempi merkitys markkina-alueena kun vertailuryhmissä.

Kuva 7. Yritysten markkina-alueet ulkomailla, % yrityksistä, joilla on toimintaa ulkomailla */

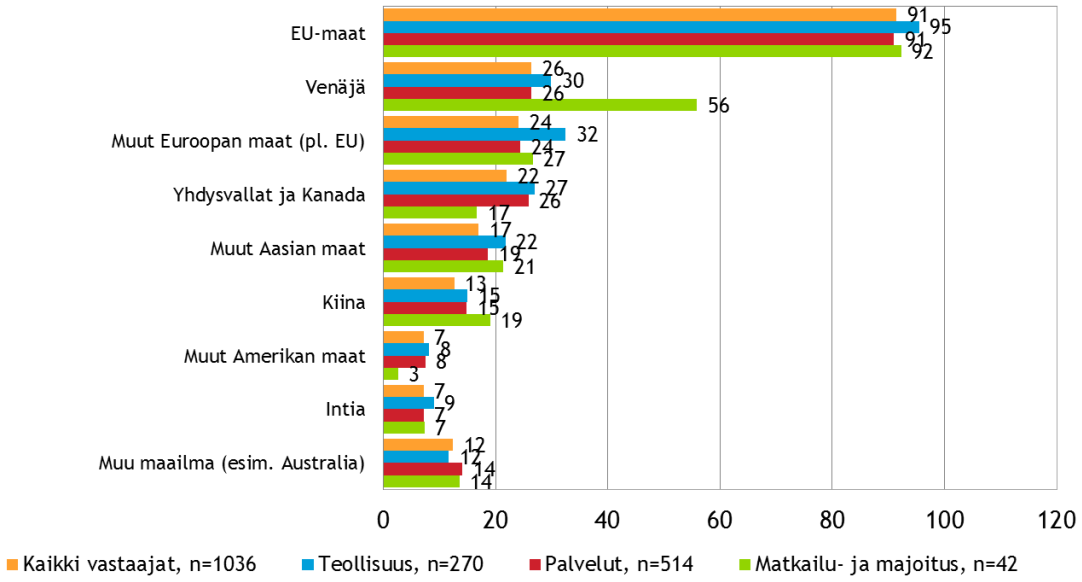

*/ Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

6. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET

Koko maan pk-yrityksistä noin joka kolmannella ei ole tarvetta työllistää. Palvelualan pk-yrityksissä hieman useammalla eli kahdella viidestä ja matkailualalla sekä teollisuusyrityksissä puolestaan harvemmalla eli noin joka neljännellä ei ole työllistämistarvetta. Työn sivukulut sekä kysynnän riittämättömyys ja epävakaisuus ovat pk-yritysten merkittävimpiä työllistämisen esteitä. Matkailualaa edustavissa pk-yrityksissä työn sivukulut koetaan vertailuryhmiä suurempana työllistämisen esteenä. Alalla myös palkkataso, osa-aikaisen työntekijän palkkauksen vaikeus sekä verotus koetaan muita ryhmiä jonkin verran merkittävämpinä työllistämisen esteinä. Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus nähdään matkailussa puolestaan pienempänä työllistämisen esteenä kuin vertailuryhmissä.

Kuva 8. Yrityksen merkittävin työllistämisen este, %

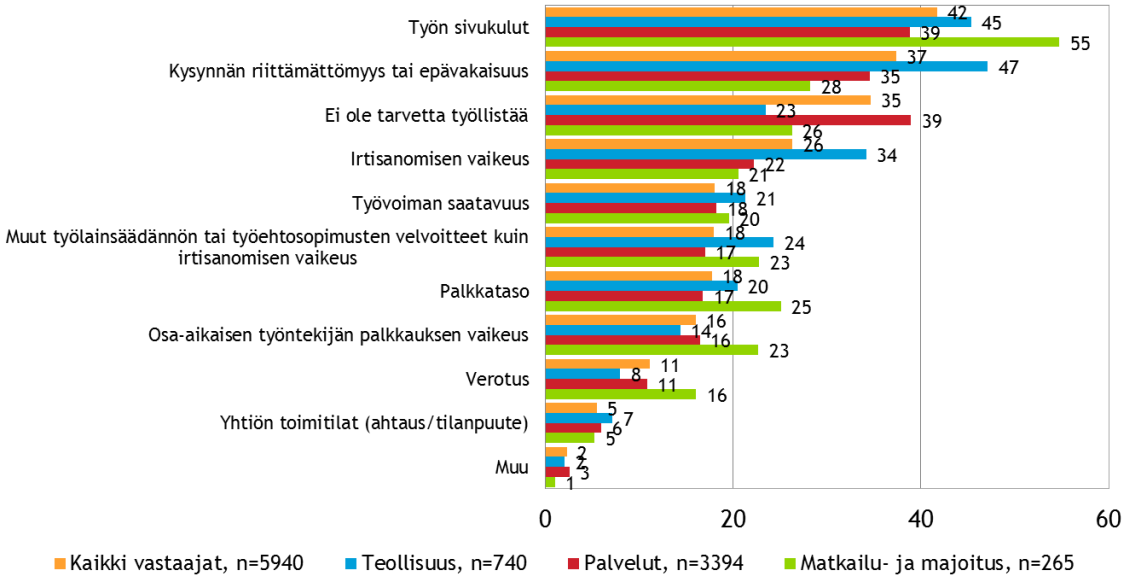

7. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMET

Taulukko 4. Pk-yritysten tarve sopeuttaa toimintaansa suhdannetilanteen vuoksi, %

	Ei tarvetta sopeuttaa	Tehnyt sopeuttamistoimia	Suunnittelemassa sopeuttamistoimia
Koko maa	62	28	10
Teollisuus	50	39	10
Palvelut	66	25	10
Matkailu	56	36	8

Koko maan pk-yrityksistä noin joka neljäs on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja joka kymmenes suunnittelee sopeuttamista nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Matkailualalla sopeuttamistoimia on tehnyt joka kolmas ja niitä suunnittelee noin joka kymmenes.

Työaikajärjestelyt ja lomautukset ovat koko maassa yleisimmät toteutetut tai harkinnassa olevat sopeutustoimet. Teollisuuden alan pk-yrityksissä lomautukset ovat selvästi yleisemmin toteutettuja tai suunniteltuja sopeuttamistoimia kuin vertailuryhmissä.

Matkailualaa edustavissa pk-yrityksissä on toteutettu tai harkitaan muita ryhmiä useammin työaikajärjestelyjä. Seuraavaksi eniten toimialalla on karsittu liiketoimintaa sekä keskitytty yrityksen ydinalueelle ja seuraavaksi eniten on käytetty liiketoiminnan laajentamista uusiin tuotteisiin/palveluihin.

Kuva 9. Pk-yritysten tekemät ja suunnittelemat sopeuttamistoimet, % pk-yrityksistä, jotka ovat tehneet tai suunnittelevat tekevänsä toimia */

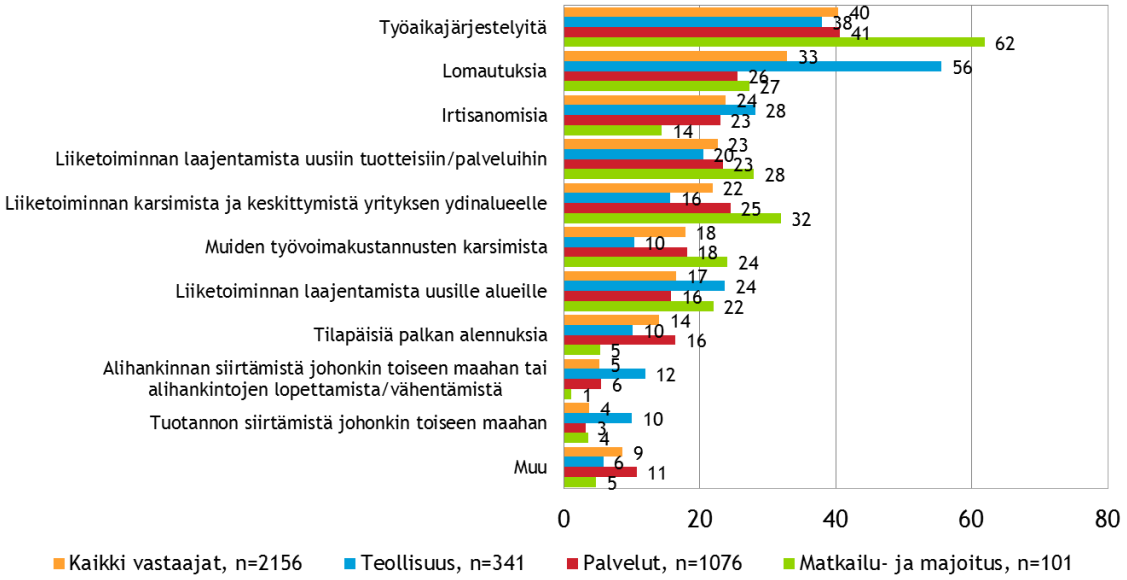

8. DIGITAALISUUS LIIKETOIMINNASSA

Neljällä viidestä koko maan pk-yrityksestä on omat Internet-kotisivut. Seuraavaksi eniten pk-yritykset hyödyntävät tai käyttävät digitaalisista työkaluista/palveluista liiketoiminnassaan sosiaalista mediaa ja pilvipalveluja. Teollisuuden ja matkailualan pk-yrityksissä yrityksen omat internetsivut on käytössä jonkin verran useammalla kuin vertailuryhmissä. Sosiaalista mediaa hyödynnetään matkailualalla selvästi muita ryhmiä enemmän.

Kuva 10. Pk-yritysten liiketoiminnassaan hyödyntämät tai käyttämät digitaaliset työkalut ja palvelut, % */

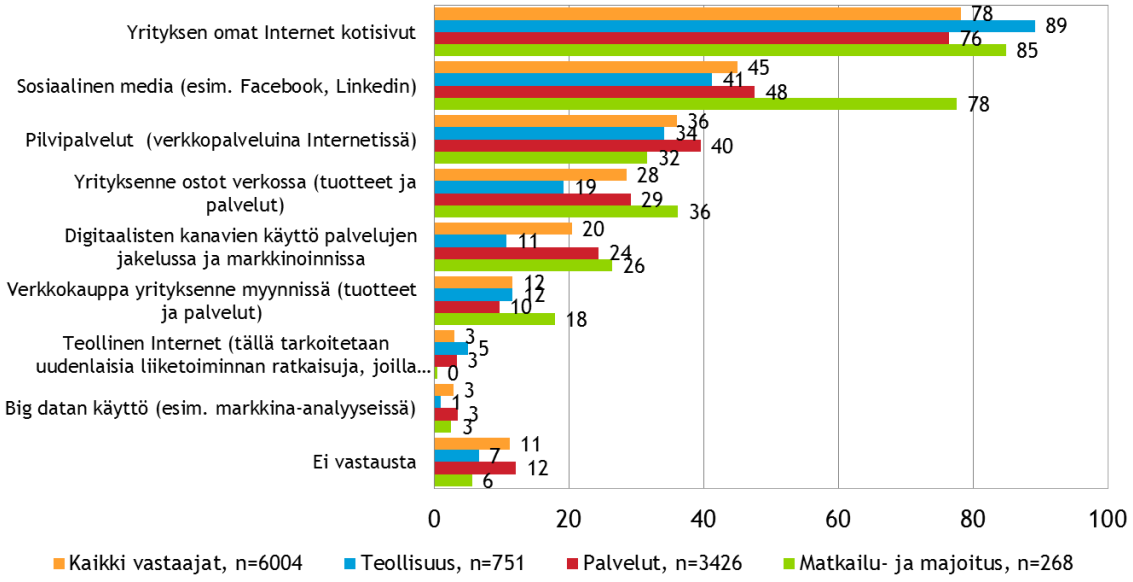

*/ Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

Sosiaalinen media on ennen verkkokauppaa niukasti yleisin digitalisoitumiseen liittyvä työkalu/palvelu, joka pk-yrityksissä aiotaan ottaa käyttöön seuraavien 12 kuukauden aikana. Verkkokaupan käyttöönottoa suunnittelee koko maassa 8 % ja matkailualaa edustavista pk-yrityksistä verkkokauppaa suunnittelee 11 %. Melko suuri osa vastaajista ei ottanut kantaa kysymykseen.

Kuva 11. Digitaaliset työkalut ja palvelut, joita pk-yritykset aikovat ottaa käyttöön seuraavien 12 kk:n aikana, %

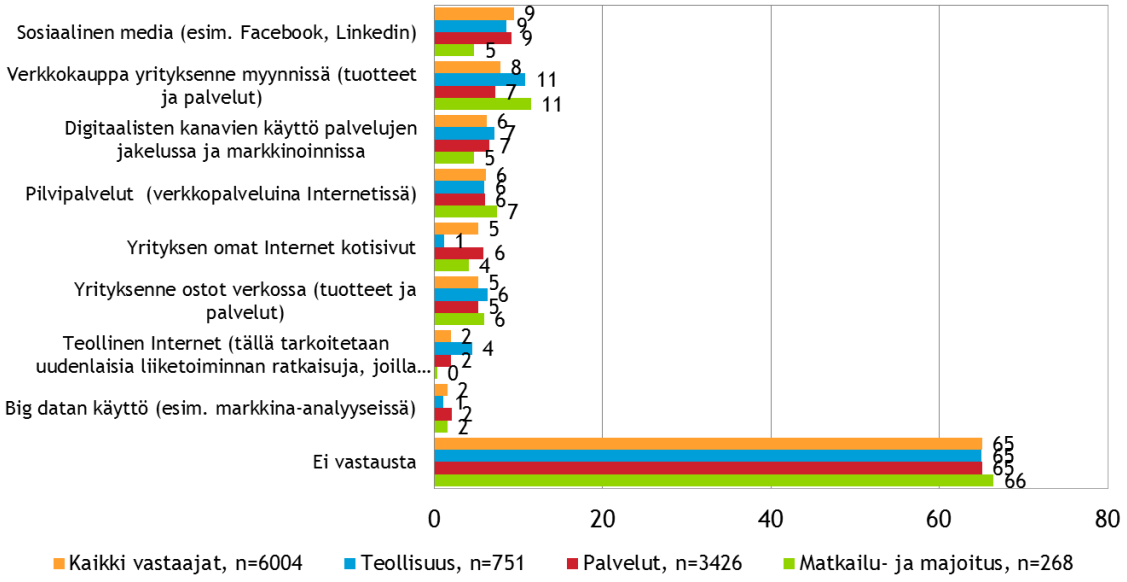

*/ Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

Pk-yritysten digitalisaatiokehityksessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia syksyn 2015 tilanteeseen verrattuna.

9. KOTOUTTAMINEN

Kevään 2016 pk-yritysbarometrin otoksessa on koko maassa ulkomaalaistaustaisia yrittäjiä yksi prosentti. Vertailutoimialoista matkailussa osuus on kaksi prosenttia ja palvelualalla tilanne on vastaava kuin koko maassa. Teollisuuden alan pk-yrityksissä ei ulkomaalaistaustaisia yrittäjiä ole otoksessa lainkaan.

Taulukko 5. Ulkomaalaistaustaisten yrittäjien määrä, %

	Ei	Kyllä
Koko maa	99	1
Teollisuus	100	0
Palvelut	99	1
Matkailu	98	2

Noin joka kymmenes pk-yritys koko maassa ja palvelualalla on rekrytoinut Suomesta maahanmuuttajia. Teollisuudessa ja matkailualalla maahanmuuttajia on rekrytoinut useampi, noin joka viides.

Taulukko 6. Yritykset, joilla on Suomesta rekrytoituja maahanmuuttajia, %

	Ei	Kyllä
Koko maa	89	11
Teollisuus	78	22
Palvelut	90	10
Matkailu	80	20

Niiltä pk-yrityksiltä, joissa ei työskentele Suomesta rekrytoituja maahanmuuttajia, kysyttiin mahdollisia esteitä tai haasteita maahanmuuttajien palkkaamiselle. Puolet näistä koko maan vastaajista sanoo, että maahanmuuttajat eivät ole hakeneet heidän yrityksestään töitä. Myös noin puolet sanoo, että heillä ei ole tarvetta kiinnittää erityistä huomiota työntekijän taustaan.

Matkailualalla esteet tai haasteet maahanmuuttajien palkkaamiselle eivät oleellisesti poikkea vertailuryhmien tilanteesta.

Kuva 12. Esteet tai haasteet maahanmuuttajien palkkaamisessa?, % */

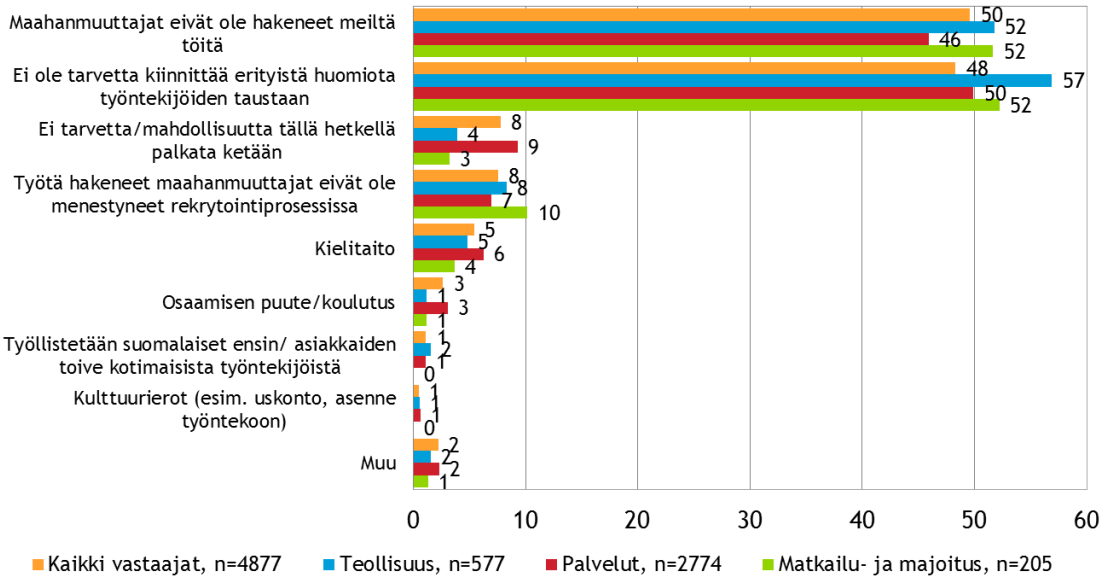

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki
puhelin 029 506 0000
tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS
Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki
puhelin 0295 027 500
ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS
Jääkärinkatu 14, 50100 Mikkeli
puhelin 0295 024 000
ely-keskus.fi/etela-savo

HÄMEEN ELY-KESKUS
Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
Hämeenlinnan toimipaikka
Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna
puhelin 0295 025 000
ely-keskus.fi/hame

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS
Salpausselänkatu 22, 45100 Kouvola
Lappeenrannan toimipaikka
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
puhelin 0295 029 000
ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

KAINUUN ELY-KESKUS
Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
puhelin 0295 023 500
ely-keskus.fi/kainuu

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS
Gygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
puhelin 0295 024 500
ely-keskus.fi/keski-suomi

LAPIN ELY-KESKUS
Hallituskatu 3 B, 96100 Rovaniemi
Kemin toimipaikka
Asemakatu 19, 94100 Kemi
puhelin 0295 037 000
ely-keskus.fi/lappi

PIRKANMAAN ELY-KESKUS
Pellavatehtaankatu 25, 33100 Tampere
Yliopistonkatu 38 (Attila), 33100 Tampere
puhelin 0295 036 000
ely-keskus.fi/pirkanmaa

POHJANMAAN ELY-KESKUS
Hovioikeudenpuistikko 19 A, 65100 Vaasa
Kokkolan toimipaikka
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
puhelin 0295 028 500
ely-keskus.fi/pohjanmaa

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS
Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
puhelin 0295 026 000
ely-keskus.fi/pohjois-karjala

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS
Veteraanikatu 1, 90100 Oulu
puhelin 0295 038 000
ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS
Kallanranta 11, 70100 Kuopio
puhelin 0295 026 500
ely-keskus.fi/pohjois-savo

SATAKUNNAN ELY-KESKUS
Valtakatu 12 B, 28100 Pori
puhelin 0295 022 000
ely-keskus.fi/satakunta

UUDENMAAN ELY-KESKUS
Opastinsilta 12 B, 5. krs, 00520 Helsinki
puhelin 0295 021 000
ely-keskus.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS
Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku
puhelin 0295 022 500
ely-keskus.fi/varsinais-suomi

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
PL 32, 00023 Valtioneuvosto
Puh. 029 516 001
www.tem.fi